

Liderlik ve Güç

Liderlik Nedir?

- ▶ Evrensel olarak kabul edilen ortak bir liderlik tanımı yok
- ▶ Liderlik kavramının farklı tanımlarının ortak noktası nedir?
- ▶ Kurumlarda, resmi (yönetici pozisyonunda olan) ve resmi olmayan liderler

Etki ve Güç Kaynakları

- ▶ French ve Raven'ın (1959) Gücün Temelleri Yaklaşımı
- ▶ Yukl'un (1989) politik Gücün Kaynakları Yaklaşımı
- ▶ Politik Beceri

French ve Raven'ın (1959) Gücün Temelleri Yaklaşımı

- ▶ Uzmanlık gücü
- ▶ Referans gücü
- ▶ Meşru/yasal güç
- ▶ Ödüllendirme gücü
- ▶ Zorlayıcı güç

Yukl'un (1989) Politik Gücün Kaynakları Yaklaşımı

- ▶ Politik eylem:
  - ▶ Ne tür bir süreci tanımlar?
- ▶ Politik gücün üç yolu:
  - ▶ Karar süreçleri üzerinde kontrol sahibi olma
  - ▶ Koalisyonlar oluşturma
  - ▶ Atama

Politik Beceri Yaklaşımı

Politik beceri:

- ▶ Nedir?
- ▶ Nasıl ölçülür?
- ▶ Ferris ve arkadaşlarına (2005) göre politik gücün dört boyutu:
  - ▶ Sosyal kurnazlık
  - ▶ Kişilerarası etki
  - ▶ Ağ kurma yeteneği
  - ▶ Görünür samimiyet

Yöneticinin Gücü İstismar Etmesi

- ▶ İstismar edici yöneticilik nedir?
- ▶ İstismar edici yöneticiliğin farklı türleri:
  - ▶ Astlardan uygunsuz taleplerde bulunmak
  - ▶ Küçük hatalar için bile sert cezalar vermek
  - ▶ Çalışanları taciz etmek
  - ▶ Psikolojik yıldırma (mobbing)

Yöneticinin Gücü İstismar Etmesi

- ▶ İstismar edici yöneticiliğin ilişkili olduğu bulunan değişkenler:
  - ▶ Düşük iş doyumu
  - ▶ Tükenmişlik
  - ▶ Psikolojik gerilim
  - ▶ İşten ayrılma niyeti

Liderlik Yaklaşımları

- ▶ Özellik yaklaşımı
- ▶ Davranış yaklaşımı
- ▶ Fieldler'in Durumsallık Yaklaşımı ve Amaç Yol Kuramı

Liderlik Yaklaşımları

- ▶ Lider-Üye Etkileşimi Modeli
- ▶ Karizmatik / Dönüşümsel Liderlik Yaklaşımı
- ▶ Vroom-Yetton Modeli

Liderlik Yaklaşımları

- ▶ **Özellik Yaklaşımı:**
- ▶ Nedir?
- ▶ Katkıları ve sınırlılıkları nelerdir?

Liderlik Yaklaşımları

- ▶ **Davranışsal Liderlik Yaklaşımı:**
- ▶ Nedir?
- ▶ Katkıları ve sınırlılıkları nelerdir?

Liderlik Yaklaşımları

- ▶ Liderlik stilleri:
  - ▶ Katılımcı liderlik
  - ▶ Otokratik liderlik
- ▶ Ohio State Liderlik Araştırmaları:
  - ▶ Kişiyi dikkate alma
  - ▶ Yapıyı harekete geçirme

Liderlik Yaklaşımları

- ▶ **Fieldler'in Durumsallık Modeli ve Yol-Amaç Kuramı:**
- ▶ Nedir?
- ▶ Katkıları ve sınırlılıkları nelerdir?

Liderlik Yaklaşımları

- ▶ **Lider-Üye Etkileşimi Modeli:**
- ▶ Nedir?
- ▶ Katkıları ve sınırlılıkları nelerdir?
- ▶ Astlarla üstler arasındaki iki tür ilişki:
  - ▶ İç grup
  - ▶ Dış grup

Liderlik Yaklaşımları

- ▶ **Karizmatik/Dönüştürücü Liderlik Yaklaşımları:**
- ▶ Nedir?
- ▶ Katkıları ve sınırlılıkları nelerdir?

Liderlik Pozisyonlarındaki Kadınlar

- ▶ Yöneticilik pozisyonlarındaki kadınların artmakta
- ▶ Ancak, üst yönetimdeki kadınların sayısı hala çok az
- ▶ Aynı yöneticilik pozisyonundaki kadın ve erkekler arasındaki ücret farkı?

Liderlik Pozisyonlarındaki Kadınlar

- ▶ Toplumsal cinsiyet kalıpyargıları
- ▶ Cam tavan
- ▶ Cam uçurum
- ▶ Toplumsal cinsiyet ve liderlik stili

Liderlik ve Kültür

- ▶ Liderlik konusunda kültürel farklılıklar nelerdir?
- ▶ 62 ülkeyi kapsayan GLOBE projesinin bulguları
- ▶ Liderliđin evrensel boyutları nelerdir?

